ΑΡΙΣΤΕΙΔΗ Ε. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ

οἱ ἑλληνικές λέξεις στήν ἀγγλική γλῶσσα

γ΄ ἔκδοση

ΒΡΑΒΕΙΟ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ 1994

ΟΙ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΛΕΞΕΙΣ ΣΤΗΝ ΑΓΓΛΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗ Ε. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ

ΟΙ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΛΕΞΕΙΣ ΣΤΗΝ ΑΓΓΛΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 2004

Ἡ πνευματική ἰδιοκτησία ἀποκτᾶται χωρίς καμιά διατύπωση καί χωρίς τήν ἀνάγκη ρήτρας ἀπαγο-ρευτικῆς τῶν προσβολῶν της. Ἐπισημαίνεται πάντως ὅτι κατά τόν ν. 2387 / 1920 (ὅπως ἔχει τροπο-ποιηθεῖ) καί κατά τήν Διεθνῆ Σύμβαση Βέρνης (πού ἔχει κυρωθεῖ μέ τό ν. 100 / 1975) ἀπαγορεύεται ἡ ἀναδημοσίευση καί γενικά ἡ ἀναπαραγωγή, τοῦ παρόντος ἔργου, μέ ὁποιονδήποτε τρόπο (ἀκόμη καί φωτοτυπικά) τμηματικά ἤ περιληπτικά, στό πρωτότυπο ἤ σέ μετάφραση ἤ ἄλλη διασκευή, χω-ρίς τήν γραπτή ἄδεια τοῦ ἐκδότη.

© Copyright Ἀριστείδη Ε. Κωνσταντινίδη

ISBN 960-90338-0-6

Ἐκδόσεις Μ. Κωνσταντινίδη
Καραϊσκάκη 27, 566 26, Θεσ/νίκη,
τηλ. 2310 - 214 636
e-mail: constantinides@mland.gr
www.greekwords.gr

Ἐκτύπωση: Ἀθανάσιος Α. Ἀλτιντζῆς
Ἐθν. Ἀμύνης 38
546 21, Θεσ/νίκη,
τηλ. 2310 - 221 529, 222.965

Βιβλιοδεσία : Ἀφοί Βαρουσιάδη Ο.Ε.
13ο χλμ. Θεσ/νίκης - Ἐδέσσης
Θεσ/νίκη
τηλ. 2310 - 710.140
Τηλεομοιότυπο 2310 - 710.141

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρόλογος	ια΄
Εἰσαγωγή	ιε΄
Βιβλιογραφία	λθ΄
Βραχυγραφίες / Σύμβολα	μγ΄
Προθηματικά - Καταληκτικά	μζ΄
Δεύτερα συνθετικά πού διαμορφώθηκαν κατ' ἀναλογία τῶν ἑλληνικῶν	νγ΄
Λεξικό A-Z	1
Κατάσταση λέξεων κατά συγγραφέα	653

ἀποτελεῖ ἡ Ἐρασμική προφορά, ἡ ὁποία ἔχει καθιερωθεῖ σέ ὅλο τόν δυτικό κόσμο, παρά τό γεγονός ὅτι ὁ ἴδιος ὁ Ἔρασμος τήν εἶχε ἀποκηρύξει. Ξεκινώντας ἀπό αὐτή, ἔχει κτισθεῖ ἕνα οἰκοδόμημα παραφιλολογίας, στό ὁποῖο ἐπιχειρεῖται, ἀπό ὁρισμένους, ἕνας ἔμμεσος ἀλλά σαφής διαχωρισμός ὄχι μόνο τῆς ἀρχαίας μέ τήν Νεοελληνική γλῶσσα, ἀλλά καί πολλῶν στοιχείων τοῦ ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ. Δέν μπορεῖ νά θεωρηθεῖ τυχαία καί ἡ παρατήρηση ἀρκετῶν λεξικῶν καί Κωδίκων Ὀνοματολογίας διαφόρων ἐπιστημονικῶν κλάδων ὅτι: "*ὁπουδήποτε στόν Κώδικα χρησιμοποιεῖται ἡ λέξη "Λατινική", αὐτή περιλαμβάνει τήν ἀρχαία, τήν μεσαιωνική καί τήν σύγχρονη Λατινική, ἡ λέξη, ὅμως, "Ἑλληνική" ἀναφέρεται μόνο στήν ἀρχαία Ἑλληνική*" ("Where the word Latin is used in the Code, it includes ancient, medieval and modern Latin, but the word Greek refers only to ancient Greek", ἄρθρο 11, β, IV, σελ. 21 τοῦ International Code of Zoological Nomenclature, 1985). Ἄν αὐτά μποροῦσαν νά δικαιολογηθοῦν κάποτε, σήμερα εἶναι ἀνεπίτρεπτο νά ἰσχύουν. Οἱ ρίζες τους, ὅμως, ἔχουν τέτοιο βάθος καί ἔκταση πού θά χρειασθοῦν μεγάλες προσπάθειες καί πολλά χρόνια γιά νά διορθωθοῦν.

5. Ἔναντι ὅλων αὐτῶν, δέν εἶναι δυνατόν νά μήν ἀναφερθεῖ, ὄχι μόνο ἡ δική μας ἀδράνεια, ἀλλά καί ἡ ἀβασάνιστη υἱοθέτηση - ἀπό ὁρισμένους - ἀληθοφανῶν ἤ ἐπιστημονικοφανῶν ἀρχῶν, θεωριῶν ἤ πορισμάτων ὁρισμένων ξένων ἐπιστημόνων πού ἐξυπηρετοῦν πρωτίστως τά δικά τους ἐθνικά γλωσσικά συμφέροντα. Πέρα ἀπό τίς γνώσεις, γιά τήν ἐξαγωγή ὁποιουδήποτε συμπεράσματος, ἀξίζει νά θυμόμαστε, ὅτι χρειάζεται καί ἡ κρίση.

Ἀποτέλεσμα ὅλων αὐτῶν εἶναι καί ἡ ἐντός Ἑλλάδος ὑποβάθμιση τῆς Ἑλληνικῆς. Ὑπερτονίζονται "οἱ δυσκολίες ἐκμάθησής της καί πόσο ἐπιβεβλημένη εἶναι ἡ περαιτέρω ἁπλοποίησή της", (καθιστώντας την αὐτοσκοπό, σάν νά πρόκειται γιά ἀφηρημένη τέχνη), καί καλλιεργεῖται ἡ ἐντύπωση ὅτι "ἡ γλῶσσα αὐτή, στήν ἐποχή πού ζοῦμε, μόνο προβλήματα μᾶς δημιουργεῖ"! Ἀναλώνουμε τίς προσπάθειές μας σέ ἐπουσιώδη θέματα, σέ ἐφήμερες προσπάθειες ἐντυπωσιασμοῦ (σάν τά πυροτεχνήματα) καί ἀφήνουμε τά οὐσιώδη κατά μέρος. Ἀσχολούμαστε μέ τίς ἀποχρώσεις πού ἔχει τό φυλλαράκι ἑνός δέντρου (ἄν εἶναι πράσινο, κιτρινοπράσινο ἤ καφεπράσινο), καί χάνουμε τό δάσος πού ὑπάρχει ἀπό πίσω: τόν κόσμο πού ἔχει δημιουργηθεῖ μέ βάση τήν Ἑλληνική καί πῶς μποροῦμε νά τόν ἀναδείξουμε καί νά τόν ἀξιοποιήσουμε πρός ἐθνικόν ὄφελος. Διεκδικοῦμε τά πάντα, χωρίς νά συναισθανόμαστε τό χρέος πού ἔχουμε, γι' αὐτά πού κληρονομήσαμε καί γι' αὐτά πού θά κληροδοτήσουμε. Καί, δυστυχῶς, δέν διδασκόμαστε οὔτε ἀπό τόν τρόπο πού ἄλλες χῶρες ἀξιοποιοῦν τήν δική τους πολιτιστική κληρονομιά, τήν ὁποίαν ἔχουν μετατρέψει σέ μία ἄκρως κερδοφόρα ἐπιχείρηση.

Ὁ χρόνος, ὅμως, εἶναι σύμμαχος τῆς ἀλήθειας καί τῆς ἀξίας, ὅπως εἶχε πεῖ ὁ Ἀριστοτέλης. Αὐτός κρίνει ὅ,τι ἀξίζει, ἐπιτρέποντας τήν διαιώνισή του, καί αὐτός ἀπορρίπτει καί καταργεῖ ὅ,τι δέν ἀξίζει. Καί ὁ χρόνος φαίνεται νά εἶναι σύμμαχος τῆς Ἑλληνικῆς, ὅπως ἀποδεικνύεται ἀπό τήν διαχρονική της πορεία καί τήν ἐπίδρασή της στίς ἄλλες γλῶσσες.

ΓΙΑΤΙ (ΟΜΩΣ) ΠΡΟΤΙΜΑΤΑΙ Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Τά ἱστορικά στοιχεῖα πού παρετέθησαν ἐξηγοῦν τό πῶς προκλήθηκε αὐτή ἡ ἐπίδραση. Πρίν ἐξετάσουμε τό γιατί, ἀξίζει νά ἀναφερθοῦν οἱ ἀπόψεις τοῦ καθηγητοῦ Γλωσσολογίας τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Λονδίνου R. H. Robbins ἀπό τό βιβλίο του "Σύντομη Ἱστορία τῆς Γλωσσολογίας", σελ. 26 κ. ἑ.):

"Φυσικά, δέν εἶναι μόνο στήν Γλωσσολογία ὅπου οἱ Ἕλληνες ὑπῆρξαν πρωτοπόροι γιά τήν Εὐρώπη. Στό σύνολό της, ἡ πνευματική ζωή τῆς Εὐρώπης (ἡ φιλοσοφική, ἠθική, πολιτική καί αἰσθητική σκέψη της) ἀνάγεται στό ἔργο τῶν Ἑλλήνων στοχαστῶν. Ἀκόμη καί σήμερα ἐπιστρέφουμε ἀδιάκοπα στήν ἑλληνική κληρονομιά, γιά νά βροῦμε ἐρεθίσματα καί ἐνθάρρυνση. Ὁ σημερινός ἄνθρωπος αἰσθάνεται ἀναντίρρητα νά τόν συνδέει μέ τούς Ἕλ-

encephalomyelitis 1908, encephalography 1922. encephalogram 1928, ἀλλά καί οἱ encephaloma, encephalomeningitis, encephalomeningopathy κ.ἄ.

2) Ἕνα εἶδος δηλητηριώδους κατσαρίδας, ἡ ὁποία τρωγόμενη ἀπό τά βοοειδῆ μαζί μέ τό χόρτο, προκαλεῖ πρήξιμο τοῦ σώματος καί ἐπιφέρει τόν θάνατό τους, ὀνομάσθηκε ἀπό τόν Ἱπποκράτη "**βούπρηστις**" <**βοῦς** + **πρήθω** πρήζομαι, φουσκώνω. Ὁ ὅρος αὐτός ἐνσωματώθηκε στήν διεθνῆ ὁρολογία ὡς **buprestis** τό 1758. Ἔκτοτε παρεμφερῆ γένη πού ἀνακαλύφθηκαν ὀνομάσθηκαν: buprestoides 1777, buprestites 1847, buprestium 1854, buprestomorpha 1860, buprestidium 1871, plastobuprestis 1906, proctobuprestis 1906, buprestodera 1911, buprestina 1923, buprestodes 1924, buprestochila 1926, paleobuprestis 1938, zulubuprestis 1991.

Ἡ, ἀκόμη:

astronomy 1570 - archaeoastronomy 1971 / catastrophe 1579 - ecocatastrophe 1973 / atmospheric 1661 - exoatmospheric 1966 / bathymetry 1864 - palaeobathymetry 1971 / planet 1470 - protoplanet 1949 / galaxy 1398 - protogalaxy 1959 / iatric 1851 - geriatrics 1909 - ephebiatrics 1988 / niphargus 1851, (Καρκιν.), pseudoniphargus 1901, parapseudoniphargus 1988 / concha 1776 - conchiolin 1870 - conchiolinosteomyelitis 1988 (μορφή ὀστεομυελίτιδας)

Η ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ

Ἡ σκυτάλη τῆς δημιουργικότητας καί τῆς ἀξιοποίησης τῆς Ἑλληνικῆς ἔχει περάσει πλέον στούς Ἄγγλους καί Ἀμερικανούς (ὅσον ἀφορᾶ τήν Ἀγγλική), ἀλλά καί στούς ἐπιστήμονες ὅλου τοῦ κόσμου (ὅσον ἀφορᾶ τήν Διεθνῆ Ἐπιστημονική Ὁρολογία), οἱ ὁποῖοι δημιουργοῦν μέ ἑλληνικά γλωσσικά στοιχεῖα χιλιάδες νέους ὅρους, γιά νά ὀνοματίσουν τά εὑρήματα καί τίς ἀνακαλύψεις τους.

Πρέπει, δέ, νά ὁμολογήσουμε ὅτι ἔχουν δημιουργήσει ὄμορφες πραγματικά λέξεις, ὅπως:

- ἕνα φυτό πού βγαίνει ἐδῶ καί ἐκεῖ, σκόρπια, μετά ἀπό τήν διάνοιξη μεγάλων ὁδῶν, τό ὀνόμασαν *aletophyte*-ἀλητόφυτο
- τήν ἡμιτύφλωση πού συνοδεύεται ἀπό τήν παρουσία ζιγκ-ζαγκ σάν πολεμίστρες τήν ὀνόμασαν *teichopsia*-τειχοψία <τεῖχος + ὄψις
- τήν ἀκούσια σιαλόρροια τήν ὀνόμασαν *sialozemia*-σιαλοζημία
- τήν διοίκηση ἤ διακυβέρνηση χωρίς πρόγραμμα καί κανόνες, κατά τό κοινῶς λεγόμενο "ὅπου φυσᾶ ὁ ἄνεμος" τήν ὀνόμασαν *anemocracy*-ἀνεμοκρατία
- τήν διακυβέρνηση ἀπό τούς χειρότερους, τήν ὀνόμασαν *kakistocracy*-κακιστοκρατία
- λαμβάνοντας ὡς βάση τήν λέξη *μογιλάλος* = μουγγός, πού προέρχεται ἀπό τό *μόγις* = με κόπο, με δυσκολία, δημιούργησαν τίς λέξεις:

mogiarthria = μορφή δυσαρθρίας, μογιαρθρία
mogigraphia = δυσγραφία καί σπασμός τῶν γραφέων, μογιγραφία
mogiphonia = δυσκολία παραγωγῆς φωνητικῶν ἤχων, μογιφωνία
mogitocia = δύσκολος καί ἐπώδυνος τοκετός, μογιτοκία

Πολλές ἀπό τίς λέξεις αὐτές τίς βλέπουμε σέ πολλά ἑλληνικά λεξικά νά μεταφράζονται περιφραστικῶς, λόγω ἄγνοιας τῆς ἐτυμολογίας τους.

Ἔχει ὑποστηριχθεῖ, ἀκόμη, ὅτι ἡ ἀρχαία Ἑλληνική προτιμήθηκε, ὄχι γιά τήν ἀξία της, ἀλλά ὡς μία οὐδέτερη καί νεκρή γλῶσσα γιά νά ἀποφεύγονται οἱ ἔριδες καί ἀντιπαλότητες τῶν ἐπιστημόνων γιά τήν υἱοθέτηση κάποιου ὅρου ἀπό τήν ἄλφα ἤ τήν βῆτα γλῶσσα.

Ἡ ἄποψη αὐτή εἶναι αὐθαίρετη καί προϊόν ὑπόθεσης.

Στούς Κώδικες Ὀνοματολογίας τῶν διαφόρων ἐπιστημονικῶν κλάδων (Ζωολογίας, Βοτανολογίας, Μικροβιολογίας, Ἰατρικῆς κ.λπ.), δέν ὑπάρχει κάποια παρόμοια σύσταση ἤ προτροπή. Ἀντιθέτως, ὁ κάθε ἐρευνητής εἶναι ἀπόλυτα ἐλεύθερος νά ὀνομάσει τό εὕρημά

telophragma ἡ διάμεσος γραμμή μυϊκῆς ἴνας, ἰνόφραγμα (Ἀνατ.) **<τέλος** + **φράγμα**

teloptic 1893 ὁ ἀναφερόμενος σέ ὀπτική ἀντίληψη ἤ ἐνόραση ἑνός ἀντικειμένου πέραν ἤ ἀνεξαρτήτως τῆς δυνατότητας τῆς φυσιολογικῆς ὅρασης (Πνευματιστ.) **<τῆλε** + **ὀπτικός**

telorism ἡ μή φυσιολογική ὑπέρμετρη ἀπόσταση μεταξύ ὀργάνων ἤ τμημάτων (Ἰατρ.) **<τῆλε** + **ὅρισμα** ὅριο, σύνορο

telos 1904 τέλος, σκοπός, τελικός σκοπός **<τέλος**

telpher 1884, **telfer** ὄχημα κινούμενο σέ ἐναέριες γραμμές (συρματόσχοινα) μέ ἠλεκτρισμό, "τελεφερίκ" **2.** μεταφορικό σύστημα πού χρησιμοποιεῖ τελεφερίκ **3.** μεταφέρω προϊόντα κ.λπ. μέ τέτοιο ὄχημα **<τῆλε** μακριά + **φέρω** ● **telpherage**, **telepherage** ἠλεκτροκινούμενο μεταφορικό σύστημα

telson 1855 τέλσον, τό τελευταῖο ἄρθρο τοῦ ὀπίσθιου μέρους τοῦ σώματος τῶν μαλακόστρακων **2.** τό κεντρί τοῦ σκορπιοῦ <Λ **<τέλσον** τέρμα, τέλος ● **telsonic**

-tely -τελεια (π.χ. ἰσοτέλεια)

Tempe 1594 Τέμπη, τόπος μαγευτικῆς ὁμορφιᾶς <Λ **<Τέμπη** ὅμορφη κοιλάδα στήν Θεσσαλία μεταξύ τοῦ Ὀλύμπου καί τῆς Ὄσσης μέσα ἀπό τήν ὁποία διέρχεται ὁ Πηνειός ποταμός καί γιά τήν ὁποία πολλά ἔχουν γραφεῖ ἀπό τούς κλασσικούς ποιητές ● **tempean** αὐτός πού ἀναφέρεται ἤ μοιάζει μέ τά Τέμπη **2.** μαγευτικός, ὅμορφος τόπος

ten-, **teno-** τενοντο- **<τένων** ἰσχυρό καί τεταμένο νεῦρο

tenalgia τενονταλγία, πόνος σέ τένοντα (Ἰατρ.) **<τένων** + **-αλγία <ἄλγος** πόνος ● **tenalgin** τεναλγίνη, τενονταλγίνη (Φαρμακ.)

tenasmus → tenesmus

tenectomy τενοντεκτομή, ἐκτομή τένοντα (Ἰατρ.) **2.** τενοντοπλαστική **<τένων** + **ἐκτομή**

tenesmus 1527, **tenasmus** τεινεσμός, μάταιη καί ἐπώδυνη προσπάθεια γιά ἀποπάτηση ἤ οὔρηση (Ἰατρ.) <Λ **<τεινεσμός** τάνυσμα λόγω δυσκοιλιότητας **<τείνω** τεντώνω μέ δύναμη ● **tenesmic**

tenia → taenia

teniasis → taeniasis

tenodesis τενοντοδεσία, καθήλωση τένοντα· συρραφή τένοντα σέ ὀστοῦν (Ἰατρ.) <Λ **<τένων** + **δέσις** δέσιμο, πλοκή

tenodynia → tenontodynia

tenology 1890, **tenonto-** τενοντολογία, τό τμῆμα τῆς ἀνατομικῆς πού ἀσχολεῖται μέ τούς τένοντες (Ἰατρ.) **<τένων** + **-λογία**

tenolysis τενοντολυσία, ἡ χειρουργ. ἀπελευθέρωση τένοντα ἀπό συμφύσεις (Ἰατρ.) **<τένων** + **λύσις**

tenonitis, **tenontitis** τενοντίτιδα, φλεγμονή τένοντα ἤ τενόντων (Ἰατρ.) **<τένων** + **-ῖτις**

tenonometer τονόμετρο ἤ ὀφθαλμοτονόμετρο, ὄργανο μέτρησης τοῦ τόνου τοῦ ὀφθαλμικοῦ βολβοῦ (Ἰατρ.) **<τένων** + **μέτρον**

tenont-, **tenonto-** τενοντ-, τενοντο- **<τένων**

tenontagra τενοντάγρα, ἀρθριτική προσβολή τῶν τενόντων, ἀρθριτική τενονταλγία (Ἰατρ.) **<τενοντάγρα** δυσκαμψία τῶν τενόντων τοῦ αὐχένα

tenontitis τενοντίτιδα, φλεγμονή τένοντα ἤ τενόντων (Ἰατρ.) **<τένων** + **-ῖτις**

tenontodynia τενοντωδυνία, τενονταλγία, πόνος τένοντα (Ἰατρ.) **<τένων** + **-οδυνία <ὀδύνη**

tenontography 1860 τενοντογραφία, τενοντολογία, περιγραφή τῶν τενόντων τοῦ μυϊκοῦ συστήματος (Ἰατρ.) **<τένων** + **-γραφία**

tenontology 1860 τενοντολογία, τό σύνολο τῶν γνώσεων γιά τούς τένοντες (Ἰατρ.) **<τένων** + **-λογία**

tenontoplasty τενοντοπλαστική, πλαστική ἐγχείρηση τένοντα (Ἰατρ.) **<τένων** + **-πλαστία <πλαστός** ● **tenontoplastic** τενοντοπλαστικός

tenontothecitis τενοντοθηκίτιδα, τενοντοελυτρίτιδα, φλεγμονή τοῦ ἐλύτρου τένοντα **<τένων** + **θήκη** + **-ῖτις**

tenontotomy → tenotomy

tenoplasty → tenontoplasty

tenorrhaphy 1890 τενοντορραφία, ἡ συρραφή διαιρεθέντος τένοντα (Ἰατρ.) **<τένων** + **-ραφία**

tenotomy 1842 τενοντοτομία, ἡ τομή τένοντα (Ἰατρ.) <Γαλλ. **<τένων** + **-τομία** ● **tenotomist** χειρουργός πού κάνει τενοντοτομή - **tenotomize** τενοντοτομῶ, ἐκτελῶ τενοντοτομία

tenthredo 1658 τενθρηδών, γ. ὑμενόπτ. ἐντόμων <Λ **<τενθρηδών** εἶδος σφήκας

tephras 1868 τεφράς, γ. πτηνῶν **<τεφράς** αὐτός πού ἔχει τό χρῶμα τῆς τέφρας, εἶδος τέττιγος

tephrite 1879 τεφρίτης (Ὀρυκτ.) **<τεφρῖτις** εἶδος λίθου ● **tephritic - tephritoid**

tephrochronology 1944 τεφροχρονολογία, ὁ προσδιορισμός χρονολογίας διαφορετικῶν στρωμάτων ἡφαιστειακῆς τέφρας γιά τόν καθορισμό σειρᾶς γεωλογικῶν καί ἀρχαιολογικῶν συμβάντων <Σουηδ. **<τέφρα** + **χρόνος** + **-λογία** ● **tephrochronological**

tephroite 1868 τεφροΐτης (Ὀρυκτ.) <Γερμ. **<τεφρός** + **-ίτης**

tephrosis ἀποτέφρωση, καύση **<τέφρωσις** ἀποτέφρωση, ἡ καύση μέχρι τέφρας

terabdella τεχνητή βδέλλα **<τερέω** διατρυπῶ, διαπερνῶ + **βδέλλα**

teracycle τερατόκυκλος, μεγα-μεγάκυκλος, 10^{12} κύκλοι / δευτερόλεπτο (Πληροφορ.) **<τέρας** + **κύκλος**

teramorphous τερατόμορφος, τερατοειδής **<τέρας** + **μορφή** ἀντί **τερατόμορφος**

teras (πληθ. terata) τέρας (Ἰατρ.) <Λ **<τέρας** ● **teratic**, **-al** 1722 τερατώδης, αὐτός πού ἔχει τά χαρακτηριστικά τέρατος

terat-, **terato-** τερατ-, τερατο- **<τέρας** ἀσύνηθες σημάδι, φαινόμενο, ὑπεργήινο τέρας, φοβερό

terata 1902 τερατώδεις μορφές ἤ γεννήσεις, τερατομορφίες (Βιολ., Ἰατρ.) <Λ **<τέρατα**, **τέρας**

teratism 1901 τεράτωση, τερατομορφία, συγγενής ἀνωμαλία στό ὀργανικό σχῆμα στήν δομή καί στήν ἀνάπτυξή του **2.** λατρεία τῶν τεράτων **<τέρας**, **-ατος** + **-ισμός**

teratocarcinogenesis τερατοκαρκινογένεση, ἡ δημιουργία τερατωμάτων (Ἰατρ.) **<τέρας** + **καρκίνος** + **γένεσις**

teratocarcinoma 1946 τεράτωμα, τερατοκαρκίνωμα, κακόηθες νεόπλασμα (Ἰατρ.) **<τέρας** + **καρκίνωμα** διαβρωτικό ἕλκος

teratogen 1959 τερατογόνος, παράγοντας, ὅπως ἰός, πού προκαλεῖ τήν δημιουργία φυσικῶν ἐλαττωμάτων στήν ἀνάπτυξη τοῦ ἐμβρύου (Ἰατρ.) **<τέρας** + ρ. **γεν**

teratogenesis 1901 τερατογένεση, τεραγονία, ἡ γέννηση τέρατος, ἐκτρώματος (Βιολ., Ἰατρ.) <Λ **<τέρας** + **γένεσις** ● **teratogenetic**

χρῶσις - chrosis 1845, hematochrosis
ψωρίασις - psoriasis 1684 (Ἰατρ.), gyropsoriasis
ψωροειδής - psoroid 1858 (Ἰατρ.)
ὠταλγία - otalgia 1657 (Ἰατρ.)
ὠτεγχύτης - otenchyte 1601 (Ἰατρ.)

Ροῦφος 100 μ.Χ.

καθετηρισμός - catheterism 1721 (Ἰατρ.)
κόγχη - conch 1836 (Ἰατρ.)
ὀστεολογία - osteology 1709 (Ἰατρ.)
σπειροειδῶς - spiroid 1849
ὑοειδής - hyoid 1727 (Ἰατρ.)
χοριοειδής, χοροειδής - chorioid 1741 (Ἰατρ.)

Ἀπολλώνιος ὁ **Δύσκολος** 138 π.Χ.

ἀγαθοδαίμων - agathodaemon, -demon 1836
ἀθέτησις - athetesis 1887
ἀνακόλουθον - anacoluthon 1706
ἀναφορικός - anaphoric 1914
ἀφαιρετικός - aphaeretic, apheretic
βραχυκατάληκτος - brachycatalectic 1821
δίπτωτος - diptote 1612
ἔκθλιψις - ecthlipsis 1657 (Γραμμ.)
ἑτερόκλιτος - heteroclite 1656 (Γραμμ.)
ἑτερόπτωτον - heteroptoton (Ρητορ.)
θέμα - theme 1530 (Γραμμ.)
μονόπτωτος - monoptote 1612 (Γραμμ.)
μονοσυλλαβέω - monosyllabize
ὀρθογραφία - orthography 1450
συλλαβικός - syllabic 1755
φιλίατρος - philiater

Πτολεμαῖος 139 μ.Χ.

ἀπόγειον - apogee 1594 (Ἀστρον.)
ἐνθουσιαστής - enthusiast 1609
ἐποχή - epoch 1614
ἰδιοσυγκρασία - idiosyncracy 1604
ἰατρομαθηματικοί - iatromathematic 1656
κλιμακτηρικός - climacteric 1601 (Ἰατρ.)
κοινόβιος - coenobite 1638 (Ἐκκλ.)
λατρευτικός - latreutical 1627
μετεωροσκόπιον - meteoroscope 1895
μνημονευτικός - mnemoneutic 1652
μονόγαμος - monogamous 1798
προσθαφαίρεσις - prosthaphaeresis 1633 (Ἀστρ.)
πυρετικός - pyretic 1858 (Ἰατρ.)
συναίρεσις - synaeresis (Φυσ., Χημ.)
συναστρία - synastry 1657 (Ἀστρον.)
συνοδικός - synodical 1654 (Ἀστρον.)
τριγωνικός - trigonical 1644
ὡροσκόπος - horoscoper 1561

Ἡφαιστίων 150 μ.Χ.

ἀκατάληκτος - acatalectic 1589
βραχυκαταληξία - brachycatalexis
δεκασύλλαβος - decasyllabic 1771
παράγραφος - paragraph 1525

Ἰουστῖνος 150 μ.Χ.

ἔγκαυστον - ink, encaustum (Ὀδοντ.)
ἐξορκίζω - exorcize 1863
χίασμα - chiasma 1839 (Ἀνατ.)
χριστιανισμός - christianism 1576

Ἀρτεμίδωρος 160 μ.Χ.

ὀνειροκρισία - oneirocrisy
παράλυτος - paralytogenic
πιστικός - pistic 1646
πλαστογράφος - plastograph 1658
φιλοσοφικός - philosophic 1644

Λουκιανός 160 μ.Χ.

ἀπανθρωπία - apanthropy 1753
γιγάντειος - gigantean 1611
δραματουργία - dramaturgy 1801
δρᾶσις - metadrasis
εὐνουχίζω - eunuchize
ἰδιωτεία – idiocy 1529 (Ἰατρ.)
ἱερολογία - hierology 1854
ἱππομανία - hippomania 1961
κακοτεχνία - cacotechny 1775
μωρόσοφος - morosoph 1693
παιδεραστικός - paederastic 1704
παλίνδρομος - palindrome 1629
παντόμιμος - pantomime 1735
παρασιτικός - parasitic 1627
πλάξ - plax 1840 (Ἐντομ.), plaque
πολυόμματος - polyommatous 1864
σηρικός - silk 1000, sericus 1829 (Ἐντομ.)
συμβολικός - symbolic 1656

Ἀθήναιος 228 μ.Χ.

γαστρολογία - gastrology 1810 (Ἰατρ.)
δειπνοσοφιστής - deipnosophist 1656
εἰκονικός - iconic 1656, eiconic
ἐτυμολογῶ - etymologize 1586
θαυματουργός - thaumaturge 1715
λογοδιάρροια - logodiarrhea 1727
μετονομασία - metonomasy 1609
πορνογράφος - pornographer
ὑδραυλικόν - hydraulic 1661

Ὠριγένης 230 μ.Χ.

ἀβλεψία - ablepsy 1652 (Ἰατρ.)
ἀρκτοειδής - arctoid 1869
ἀρχαγγελικός - archangelical 1652
βραδυλαλέω – bradylalia (Ἰατρ.)
εὐαγγελισμός - evangelism 1626
κανονικός - canonical 1483 (Ἐκκλ.)
νεκρότης - necrotic 1876 (Ἰατρ.)
πάπας - pope 900

Ἡρωδιανός 238 μ.Χ.

δηλητήριος - deletery 1576, deleterious 1643
διπρόσωπος - diprosopus (Τερατ.)
μάρτυρ - martyr 900
σαρκασμός - sarcasmus 1579

Λογγῖνος 250 μ.Χ.

ἀμέθοδος - amethodist 1654
μονότονος - monotone 1644, monotonous 1778
πανάκεια - panacea 1548
παράφωνος - paraphonia 1776

Τίμαιος Λοκρός 250 μ.Χ.

ὀρθογώνιον - orthogon 1570 (Γεωμ.)
ὁρμητικός - hormetic 1666 (Ἰατρ.)
πολυμερής - polymer 1866, polymerous 1858
σῆψις – sepsis 1876 (Ἰατρ.)
φάσις - phase 1812
φωσφόρος - phosphor 1635 (Ἀστρον.)

Πορφύριος 263 μ.Χ

αἱματοποσία - hematoposia (Ἰατρ.)
ἑτεροούσιος - heterousian 1678 (Θεολ.)
ρευματίζω - rheumatize 1593
σχολιάζω - scholiaze 1645

Ἰάμβλυχος 300 μ.Χ.

ἐξωτικός - exotic 1599, exotica 1876
θεοκρασία - theocracy 1816
θεουργικός - theurgic 1610
ἰδιασμός - idiasm 1868
μικρώνυμος - micronymy 1889
πυραμιδικός - pyramidic 1743
τετράεδρον - tetrahedron 1570
ὑπνωδία - hypnody (Ζωολ.)

Εὐσέβιος 315 μ.Χ.

αἱρεσιάρχης - heresiarch 1624
μονοσήμαντος – monosemantic 1960
ὀρθοδοξία - orthodoxy 1630
φιλολογικός - philologic 1669

Ἀθανάσιος 326 μ. Χ.

θεατρομανής - theatromania 1891
κανών - canon 1588 (Ἐκκλ.)
μοναστήριον - monastery 1432
μονοούσιος - monoousian 1678 (Θεολ.)
μυθοπλαστία - mythoplasty
ὑμνολογικός - hymnologic 1883

Ὀρειβάσιος 355 μ.Χ.

ἀποκένωσις - apocenosis (Ἰατρ.)
βουβωνοκήλη - bubonocele 1615 (Ἰατρ.)
ἐξελκυσμός – exelcysmos (Ὀδοντ.)
ἐξόγκωσις - exoncosis (Ἰατρ.)
ἔρρινον - errhine 1601 (Ἰατρ.)
καταλυτικός - catalytic 1836
κατάπλασμα - cataplasm 1657 (Ἰατρ.)